

Fullføringsreformen og modulstrukturert opplæring

Erlend S. Granrud

Innhold i innlegget

1. Fullføringsreformen
 - Hva er konteksten for oppdraget?
2. Opplæringsloven
 - Forskriftsoppsummering pågår, ikke tema i dag
3. Oppdraget og status
 - Bakgrunn
 - Læreplaner
 - Vurdering
4. Veien videre og støtte til implementering

Fullføringsreformen

– fem gjenstridige problemer

1. Vgo er i for liten grad tilpasset elever med svake faglige forutsetninger
2. Elevene får ikke det de trenger for å bli best mulig studieforberedt
3. Fagopplæringen dekker ikke elevenes og arbeidslivets behov godt nok
4. Vgo er i for liten grad tilpasset den mangfoldige elevgruppa
5. **Vgo er ikke godt nok tilpasset voksne**

Meld. St. 21

(2020–2021)

Melding til Stortinget

Fullføringsreformen
– med åpne dører til verden og fremtiden

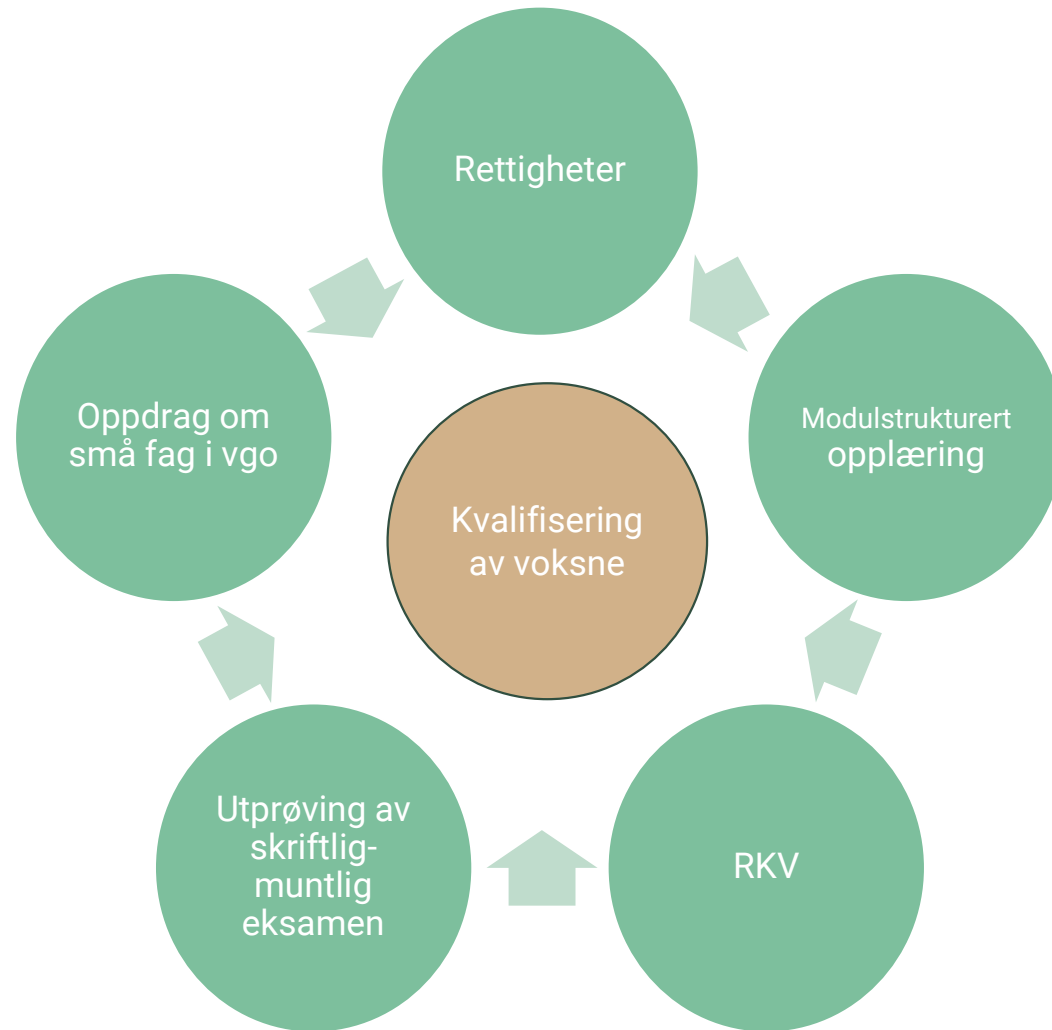

Målbilde

- Fullføringsreformen skal bidra til at:
 - Ungdom og voksne blir *kvalifisert* til å møte kravene i videre utdanning og arbeidsliv
 - Ungdom og voksne *fullfører* videregående opplæring fram mot bestått studie- eller yrkeskompetanse
 - Ungdom og voksne kan *oppdatere* sin kompetanse gjennom hele livet

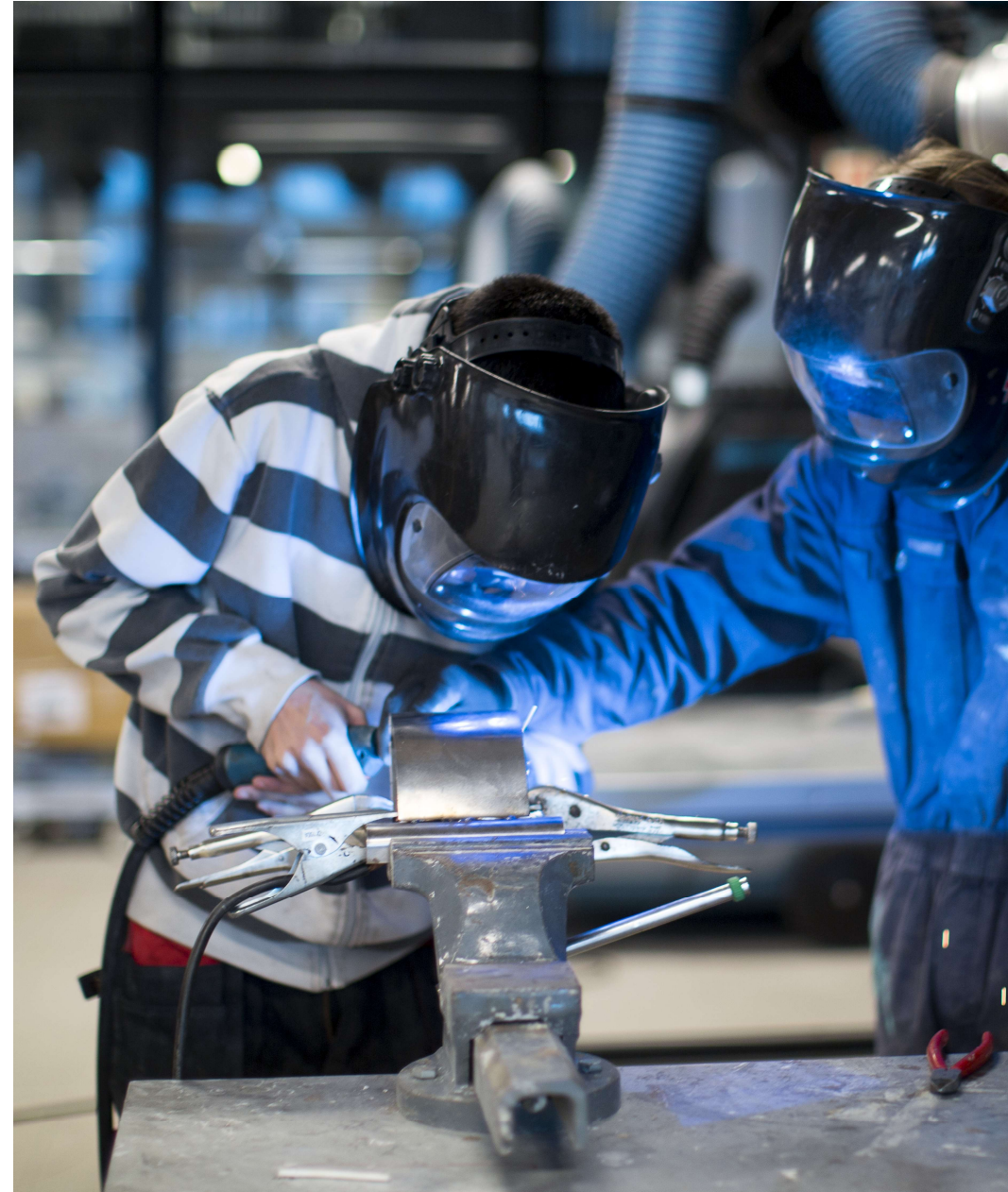
Modulstrukturert opplæring er et av flere virkemidler

Kvalifisering av voksne er viktig for å lykkes
med å tette kompetansegapet

Kompetansegap i arbeidslivet

- Norge trenger 90 000 fagarbeidere (SSB)
- Et paradoks – arbeidslivet har behov for kompetanse, samtidig som voksne står utenfor arbeidslivet
- Framskrivningene viser at etterspørselen vokser klart sterkere enn arbeidsstyrken for arbeidskraft med videregående fagutdanning rettet inn mot industri, bygg og anlegg og håndverk, helsefagarbeidere og sykepleiere (SSB)

Fullføringsretten er grunnmuren i fullføringsreformen

... men fullføringsreformen og fullføringsretten er ikke det samme

Prop. 57 L

(2022–2023)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)

Ny opplæringslov gir ny rettigheter for alle voksne

- Utvidet rett frem til oppnådd studie- eller yrkeskompetanse
- Rett til å velge VOV fra 19 år
- Rett til rekvalifisering
- Rett til inntak på én av tre sluttkompetanser
- Rett til å formidles til læreplass
- Rett til alternativt opplæringstilbud
- Rett til å søke om inntak hele året
- Realkompetansevurdering og karriereveiledning
- Trer i kraft 01.08.2024

Formålet med opplæring av voksne

- Formålsbestemmelse i § 18-1
 - *Formålet med opplæringa i § 1-3 og dei overordna måla og prinsippa for opplæringa med heimel i § 1-4 gjeld så langt det passar for opplæring for voksne. ***Opplæringa skal byggje på den kompetansen deltakarane allereie har, og skal leggjast opp slik at deltakarane så raskt som mogleg kan oppnå relevant kompetanse for arbeid eller vidare utdanning.****

Fire punkter å ta med seg

1. Fullføringsreformen er ikke ferdig – den er så vidt i gang
2. Modulstrukturert opplæring er et av flere virkemidler
3. Fylkeskommunen har fortsatt stor fleksibilitet
4. Sammenhengen mellom tiltakene er viktig

Oppdrag om modulstrukturert opplæring

- Modulstrukturere læreplaner for de 13 lærefagene som i dag inngår i modulforsøket for fag- og yrkesopplæringen:
- utvikle vurderings- og dokumentasjonsordninger for modulene.
- fag- eller svenneprøven skal utgjøre sluttvurderingen
- Støtte implementering og vurdere utvidelse med flere lærefag

Fastsatte forsøkslæreplaner og erfaringer fra modulforsøket skal legges til grunn for arbeidet

Bakgrunn - forsøk med modulstrukturert fag- og yrkesopplæring for voksne

- I *St. Meld. 16 (2015-2016)* foreslo KD å gjennomføre forsøk på utforming og innhold i læreplaner for voksne deltakere
- Målgruppen var voksne med fullført grunnskoleopplæring eller tilsvarende
- Udir hadde ansvaret innledningsvis før HK-dir fikk ansvar for utvikling og gjennomføring av forsøket
- Til sammen er 13 lærefag med i forsøket, fordelt på to tidsperioder
 - Åtte lærefag i perioden 2017–2024, fem lærefag i perioden 2019– 2024
 - Mer informasjon om forsøket på HK-dir sine sider

Meld. St. 16

(2015–2016)

Melding til Stortinget

Fra utenforskap til ny sjanse

Samordnet innsats for voksnes læring

Forsøket (MFY) er ikke videreført, og de samme unntakene som kunne gjøres i forsøket gjelder ikke

15 læreplaner på høring fra 1. september til 1. desember

6

Utdanningsprogram

- bygg- og anleggsteknikk,
- naturbruk
- restaurant- og matfag
- salg, service og reiseliv
- teknologi- og industrifag
- helse- og oppvekstfag

13

Læreplaner for lærefag

- Betongfaget
- Ernæringskokkfaget
- Fiske og fangst
- Gjenvinningsfaget
- Helsearbeiderfaget
- Kokkfaget
- Logistikkfaget
- Maler- og overflateteknikkfaget
- Produksjonsteknikkfaget
- Renholdsoperatørfaget
- Rørleggerfaget
- Salgsfaget
- Snekkerfaget

2

læreplaner for modulene norsk og samfunnskunnskap og norsk og samfunnskunnskap for språklige minoriteter

Fleksibel

Opplæringen struktureres i mindre enheter

Vurdering og dokumentasjon etter hver fullførte modul

Tilpasset

Opplæringsplan tilpasses bakgrunn og livssituasjon

Opplæring på flere arenaer

Effektiv

Realkompetansevurdering

Språkopplæring integreres i yrkeskonteksten

Hvordan ser opplæringen ut?

(slik det så ut under høringene)

Modul norsk og samfunnskunnskap er felles for alle

- Felles modul norsk og samfunnskunnskap
- To varianter: norsk og norsk for språklige minoriteter
 - Utvalgte kompetansemål
 - Norsk vg2 YF-utdanningsprogram og samfunnskunnskap vg1/vg2 YF-utdanningsprogram
 - Kan tas parallelt med andre moduler
- Prioritering av kompetansemål
 - Knyttet til yrkesutøvelsen i lærefagene
 - Rollen som arbeidstaker i norsk arbeidsliv
 - Verktøy for å tilegne seg eller vise sin kompetanse i faget
- Også her kan man få realkompetansevurdering
- Høringsinnspill: lærer/instruktør

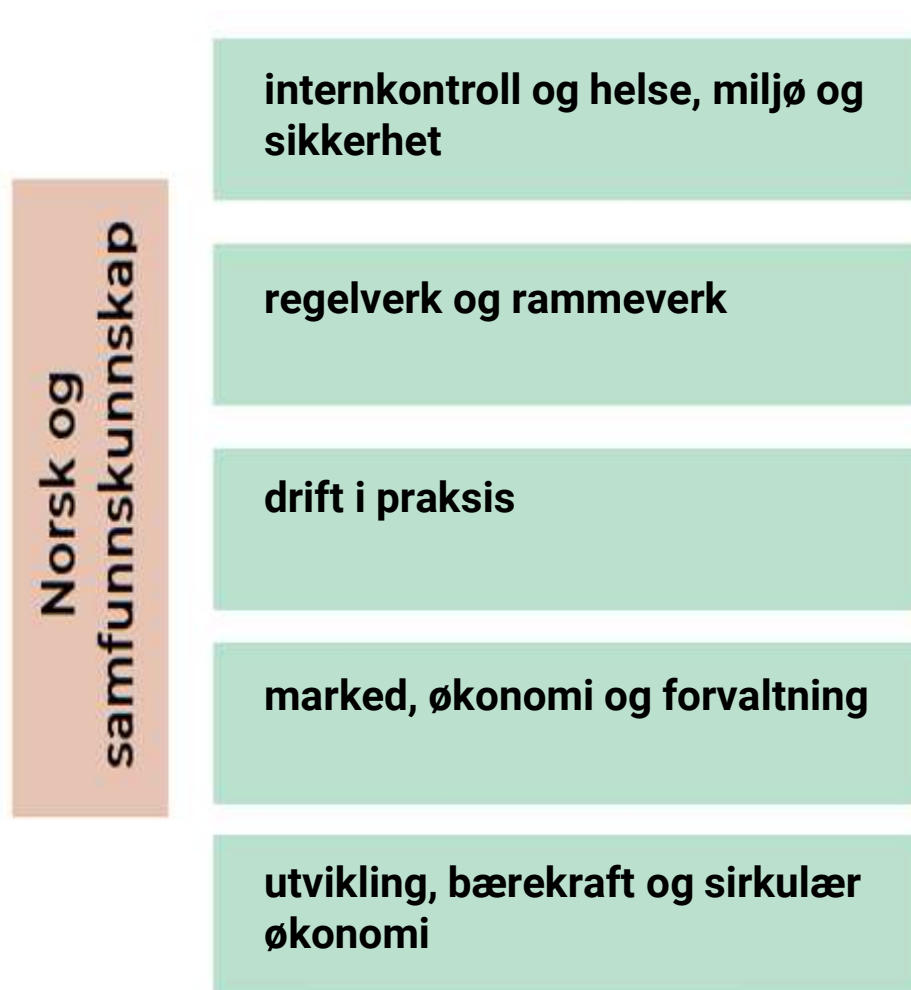

Modulstrukturerte læreplaner inneholder alt fra vg3

- Modulene omfatter til sammen hele læreplanen på vg3
- Kompetansemål fra vg1 og/eller vg2 dersom nødvendig
 - ... for yrkeskompetansen
 - ... for å tilegne seg yrkeskompetansen
 - Kan hentes fra vg1 og vg2 fra fellesfag og yrkesfaglige programfag
- Enkelte lærefag har inkludert få kompetansemål fra lavere nivå – andre har mange
 - Kompetansemålene skal være avsluttende på det nivået de er plassert
- Ikke alle fellesfagene er inkludert i alle lærefagene
 - ... til forskjell fra ordinært 2+2-løp

Eksempelet er hentet fra læreplanen i vg3 gjenvinningsfaget som var på høring. Læreplanen er ikke fastsatt.

Eksempelet er hentet fra læreplanen i vg3 gjenvinningsfaget som var på høring. Læreplanen er ikke fastsatt.

internkontroll og helse, miljø og sikkerhet

- forstå og følge virksomhetens rutiner ved uønskede hendelser
- bruke kvalitets- og internkontrollsystem, registrere og rapportere avvik og gjennomføre risikovurdering
- bruke verneutstyr og arbeide i tråd med gjeldende krav til helse, miljø, sikkerhet og kvalitet
- håndtere gasser og kjemikalier i henhold til sikkerhetsdatablader (PIN02-03, Læreplan i vg2 industrideknologi)
- utarbeide og følge sikker jobb-analyser ved farlige operasjoner i henhold til gjeldende forskrifter (PIN02-03, Læreplan i vg2 industrideknologi)
- bruke materialer, teknikker og utstyr i samsvar med gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet (TIP01-03, Læreplan i vg1 teknologi- og industrifag)

Rammer for vurdering i modulstrukturert opplæring (VOV)

- Eksisterende ordninger for fag- eller svenneprøven skal utgjøre sluttvurderingen i det modulstrukturerte opplæringsløpet.
- Moduler skal kunne dokumenteres på et kompetansebevis

Læreplanen i modulen er utgangspunkt for opplæring og vurdering av den enkelte modul

Fag- eller svenneprøven tar utgangspunkt i den ordinære vg3-læreplanen for opplæring i bedrift.

Føringer for vurdering

Forskrift til opplæringsloven gir (overordnede) føringer for underveis- og sluttvurdering i modulstrukturert opplæring.

Teksten om underveisvurdering i læreplanen skal skape sammenheng mellom læreplanen og det som står om vurdering i overordnet del og føringene i forskriften

Vurderingsordning for enkeltmodul **fastsettes i læreplanen** for modulen (ev. sluttvurderinger, vurderingsuttrykk)

Hva ble hørt?

Vurderingsordning for de modulisererte læreplanene - høringsfrist 31. januar

- Om vurderingsuttrykket for den enkelte modul skal være godkjent/ikke godkjent
- Om det skal være krav til sentralt gitt eksamen i læreplanen vg3 opplæring i bedrift før oppmelding til fag- eller svenneprøven

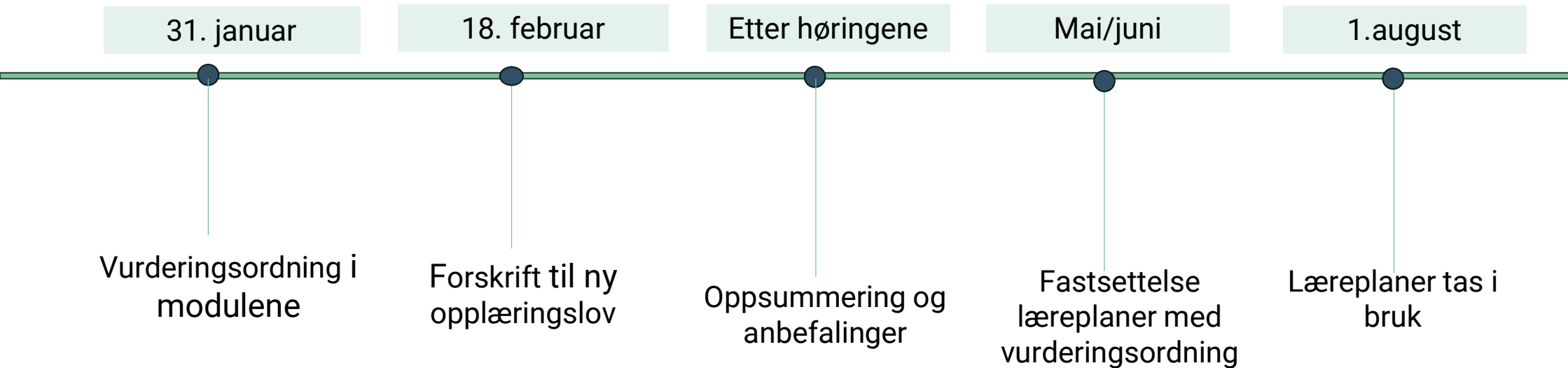
Forskrift til ny opplæringslov - høringsfrist 18. februar

- Dialog om forventet tidspunkt for halvårsvurdering
- Om opplæringen i enkeltmoduler skal avsluttes med en underveisvurdering eller en sluttvurdering
- Om vurderingsuttrykket godkjent skal tilsvare *lav kompetanse eller bedre, eller tilfredsstillende eller god kompetanse*

Veien videre

Fremdriftsplan frem mot 1.august 2024

Skal alle lærefag modulstruktureres?

Udir er i samarbeid med HK-dir bedt om å vurdere og anbefale hvilke øvrige lærefag som eventuelt skal moduliseres på et senere tidspunkt.

Følgende kriterier skal vi bruke når vi vurderer hvilke fag som egner seg for modulstrukturering:

- **At arbeidslivet ønsker modulstrukturert opplæring**
- Arbeidslivets behov for kompetanse
- Stort rekrutteringsbehov
- Lærefag der andelen voksne som tar fag- og svennebrev er stor

Støtte til implementering

- Nasjonalt nettverk for modulstrukturert opplæring
- Samarbeid med arbeidslivet
- Digitale støtteressurser
- Mye handler om fagfornyelsen
- Nye vurderingsordninger
- Erfaringer fra forsøket
- Udir.no

Spørsmål/innspill?

Takk for meg!

Mer informasjon på ww.udir.no

Ta kontakt med oss på post@udir.no